

apv

1954

RUGSĒJIS

NR. 7

66 001

1954 RUGSĖJIS Nr. 7

Redaguoja: *Pranas Naujokaitis*

Administruoja: *Nekalto Prasidėjimo
Seserys*

Leidžia: *Lietuvių Kultūros Institutas*

Prenumerata:

Metams: Amerikoje \$3.00, kitur — \$3.50. Atskiras numeris 30 centų

Raštus siųsti ir turinio reikalu rašyti:

Pr. Naujokaitis, 924 Madison St., Brooklyn 21, N. Y.

Pinigus, užsakymus ir adresų pakeitimus siųsti:

EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

ŠIAME NUMERYJE:

1. MIRĖ VINCAS KRĖVĖ-MICKEVIČIUS	193
2. A. Tyruolis, MANOJI ŽEMĖ	195
3. Z. Gavelis, MANO TĖVYNĖ	195
4. D. Lipčiūtė, DOMUKAS KEPALAITIS	196
5. S. Rožytė, SUMAINYTI DARBAI	200
6. N. Butkienė, JONUKO IR KATRYTĖS NUOTYKIAI	204
7. I. Šmigelskis, IR ŠIAIS METAIS	206
8. A. Giedrius, PAMATINĖ — KVAILUČIO PATI	207
9. J. Vaškelis, MIŠKE	210
10. J. Kuzmickis, FATIMOS PIEMENĖLIAI	211
11. V. Čižiūnas, VYTAUTAS IR JOGAILA	214
12. V. Jonikas, MAŽASIS JŪREIVIS	216
13. M. Skučaitė, DEBESĖLI	217
14. F. Maslauskas, MANO DRAUGAI	217
15. SPAUDOS JUBILIEJINIAI METAI	219
16. MOKYKLOS IR MES	220
17. UŽDAVINIAI	224

Viršelis ir piešiniai — dail. P. Osmolskio.

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except during July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn. Editor: P. Naujokaitis, Brooklyn, N. Y. September, 1954. Vol. 5, No. 7. Subscription: \$3.00 yearly. Outside U.S.A. — \$3.50 yearly. Single Copy 30c. Entered as second-class matter at the post office at Putnam, Conn.

N. Pr. Seserų Spaustuvė, Putnam, Conn.

MIRĖ VINCAS KRĖVĖ-MICKEVIČIUS

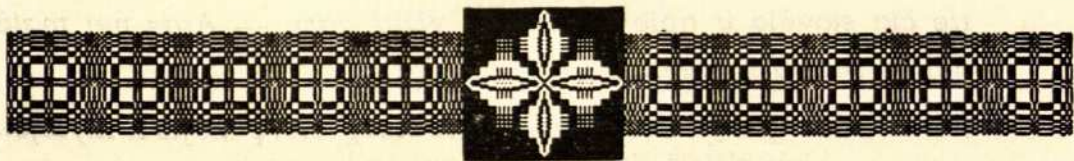
Šių metų liepos mėn. 7 dieną Philadelphijos priemiestyje mirė didysis lietuvių rašytojas Vincas Krėvė-Mickevičius.

V. Krėvė-Mickevičius yra gimęs 1882 m. spalio 17 dieną Subartonių kaime, Merkinės valsčiuje, Alytaus apskrityje.

Išėjęs aukštuosius mokslus, tapęs Vytauto Didžiojo universiteto profesoriumi ir labai žymiu Lietuvos vyru, visą savo dvasios stiprybę ir savo kūrybos grožį jis vis dėlto yra pasisėmęs iš savo gimtosios Dzūkijos, iš gražių Dainavos krašto vaizdų, padavimų, legendų, dainų ir gyvųjų kaimo žmonių būdo ir papročių. Tai lietuviškos kultūros neišsemiamas sietuva, kuri traukė dar jauną V. Krėvę iš didelių ano meto Rusijos miestų ir kuri neleido jam užsivilkti svetimos kultūros rūbą ir pražūti Lietuvai svetimose garbėse.

Sulaukęs su viršum 70 metų, V. Krėvė įamžino savo vardą daugiausia mūsų literatūros istorijoje, sukurdamas nemirštamus veikalus, kaip "Dainavos krašto senų žmonių padavimus", "Šiaudinėje pastogėje," kaip didingą "Šarūną" ir "Skirgailą", kaip "Raganių", kaip "Rytų pasakas," kaip "Dangaus ir žemės sūnų". Jis norėjo prikelti ir gyvą parodyti senovinės Lietuvos milžinų dvasią. Ir tai pavyko jam. Jis stengėsi parodyti lietuviško žodžio grožį ir skambesį, per amžių amžius aidėjusį mūsų dainose, pasakose ir padavimuose. Ir pavyko jam sukurti nuostabaus grožio lietuvišką stilių.

Ir daug kitų darbų yra dirbęs V. Krėvė mūsų kultūros baruose, bet svarbiausi jo darbai yra grožinės literatūros kūriniai. Ilgus amžius lietuvis jais gaivinsis ir grožėsis savo nedalioje, džiaugsme ir garbėje. O šiandieną visi liūdime V. Krėvės netekę.

VINCAS KRĖVĖ-MICKEVIČIUS

1882. X. 17 — 1954. VII. 7

Mirė Aras, apie kalnus apie saulę besvajodamas. O tų, kurie čia stovėjo ir apie jį kalbėjo: vištų, žąsų — Aras nei matė, nei jų žodžių girdėjo...

Laisvas gimęs, laisvas augęs, niaurią laisvę tik jis ir mylėjo...

DAINA APIE ARĄ

MANOJI ŽEMĖ

A. TYRUOLIS

Manoji žeme: girios ir arimai
Ir tavo upės alma, spindi saulėj,
Pripildė mano ausį mielo rimo
Toli nuo trenksmų dundančio pasaulio.

Ir tavo mėlynas dangus skaidrusis
Ir debesėliai, auksu atsiūlėti,
Atrodė amžinai skirti man būsią
Be rudenio ir audroties žerėti.

Su rudeniu išklydau nūn, kur upės
Vis drumzlinos, ir tamsios girios dunkso.
Kalnai dienas kaip mūro sienos supa.

Tik spindi dar giliam širdies šaltiny,
Kurio negali joks ruduo sudrumsti,
Man vasara, šviesos upe ištvinus.

MANO TĖVYNĖ

ZIG. GAVELIS

Tvaska saulė, ryte kėlus,
Oras medum kvepia,
Margasparnės blezdingėlės
Supasi ant lapų.

Liepų šakos žiedais žydi,
Žiedus lanko bitės.
Slėniais kyla pilkas šydas,
Spinduliuose švyti.

Laukuos žalios vasarojus,
Žalumu ištvinęs,
Tai ne pasaka, ne rojus —
Tai mana tėvynė.

DOMUKAS KEPALAITIS

DANUTĖ LIPČIUTĖ

Tęsinys

Ir kaubojų ten nerodo...
Ne, negrįšiu nė varu.
Čia aš purvinoos, kiek noriu —
Overhozėms tinka tai.
Į mokyklą snausti drožiu —
Neužduota — amžinai...

Algis sako ir Jurgiukas,
Kad esą tai negražu:
Dailios kelnės ir švarkiukas —
Uniforma mokinių...
Kvailas būčiau trinti batą,
Kol žaibus jis leist pradės.
— Veltui darbas,—draugai sako,
— Juk rytoj vėl sudulkės...

Arba rankos: kam jas šveisti?
Argi laikas nebrangus?
Jau girdžiu — už lango staugia,
Laikas bėgti pas draugus...
Broliai lovas savo kloja
Ir man liepia taip daryt.
Pištalietas man pašonėj:
Kas man gali įsakyti?!

Plaunasi dantis po valgio
Šepetėliais net tris syk!
Ar senoliai mūsų žvalūs
Taip darydavo, sakyk?
Netgi laikrašty kas skaitė
Daktaro patarimus:
Juk burna ne kokios grindys,
Kad ją trintum su ražu...

Jei ausis kasdieną plausi,
Imsi pergerai girdėt:
Mamą užvaduoti gausi
Ir namie reikės sėdėt.
Susivėlęs, nesiprausęs
Ir drabužiais purvinais,
Ir prižėlusiais paausiais
Žaisiu linksmas su vaikais.

Eisiu siausti į statybas,
Voverių baidyt jaukių,
Paukščių lizdą išdraskysiu
Ir negrįšiu lig naktų..."
Atsisėda jis prie stalo.
Mama neša jam sriubos.
"Nekenčiu aš skysčių garo,
Man tik vištos iškeptos...

Gal dar steikas arba keikas,
Užsikąst poteitočips,
Aiskrimo aš nepapeiksiu,
Kukiai, bismarkai pritiks...”
Kniaubias Rasa “Ateityje”,
Girias Jurgis “Eglute”,
Skaito Dalia “Tėviškėlę”,
Skautų rausiasi Aide.

Algis, juos visus paskaitęs,
Bando brėžt referatus,
Tik Domuks nēr rankoj laikęs,
Nepasklaidęs jų lapus.
Taria mama kurią dieną:
“Laikraštėlių neskaitai:
Ten gražiausios pasakėlės,
Mįslės, eilės, rašiniai”.

“Visą krūvą susikrovęs
Ir sklaidysiuos, kaip višta:
Protas dar nesupelėjęs
Ir galva mano sveika”.—
Taip galvoja sau Domukas
Ir taip elgias iš tiesų.
Gal jam kas galvelėj sukas —
Rūpestis jis tu namų.

Gauja rinkti kapitonu
Žada Domą ne juokais:

Tokio kito nevidono
Nēr skersai nei išilgai.
Ką daryti, kaip sudrausti,
Nebežino niekas būdo —
Ir diržu tētušis baidė,
Ir su šluota kampe klūpo...

Moko, aiškina mamytė,
Apsiverkdama gaudžiai.
Lyg nuo sienos žirniai krinta,
O meluoja jis vikriai...
Mūsų Domas miega saldžiai
Ir nemano sukt galvos:
Laisvės kraštas, viskas leista,
Kam jam paisyti tvarkos?

Bet išaušo vienas rytas,
Ir išaušo kaip sapne:
Priešas Lietuvoj išvytas,
Vėl tėvynė mūs laisva...
Atdari keliai į žemę,
Pasiilgtąją vaikų:
Grįžk, sūnau, sugrįžk, dukrele,
Grįžk širdim pilna vilčių.

“Sugrįžkite, tėvai, prie bočių
kaulų,
Parvežkite vaikus didiems dar-
bams!
O jūs visi iš apskrito pasaulio

Skubėkit nusilenkt gimtiems
namams!
Parvežkit jūs tikėjimą ir dorą,
Parvežkit mokslo šaltinius,
Jaunystės krykštaujantį juoką,
Kaip marios, gyvus troškimus!...

Ir jūs, kurie prie slenksčio esat,
Ir jūs, kurie jau prie kapų,
Ir jūs, kur žydite pavasariu,
Ir jūs iš siaučiančių audrų..."
Taip skamba varpas iš tėvynės,
Taip plakas, veržias į erdves.
Ir kelias grįžtančių vilkstinės
Į gimto sodžiaus trobeles.

Ir upėmis ant nuogo plausto,
Ir vieškeliais, takais, takeliais,
Ir treškančiais belangiais traukiniais,
Ir skrodžiančiais bangas laivais...
Ir tie — ligi mirties nuvargę,
Ir tie — išsekę ir pilki,
Ir tie — blizgą ir išsikaišę —
Tėvynėn skuba tekini...

Algis traukia "Miškas užia",
O Jurgiukas "Marš pirmyn".
Lietuvos šventi krantužiai
Dengias gintaro smiltim...
Parvažiavo Kepalaičiai
Su visais savais vaikais —
Domui taipgi prezidentas
Liepė grįžti su tėvais:

"Tokių vyrų", tarė rūsčiai,
"Savo žemėj nelaikau:
Kam galvoj tik vėjas pusto,
Iškeliaut tuoj įsakau...
Gal sugrižęs į tėvynę,
Į dirvonus jos tuščius,
Varge proto tu įgysi
Ir gal tapsi dar žmogus.

Bet jei žodžių neklausysi,
Kuriuos sako tau tėvai,
Kalbos, mokslo nebranginsi,
Nosį riesi per aukštai,
Bėgsi nuo darbų, kaip zuikis,
Nemylėsi vis švaros,
Jei su broliais ir sesytėmis
Neberasi tu kalbos, —

Na, tada jau nenorėki
Ko nors gero iš savęs!
Ką sakiau — įsidėmėki!"
Ir paspaudė jie rankas...
Grįžo Domas nusiminęs:
Toks jis vienas tarp visų.
Spaudžia rūpestis krūtinę,
Kas gi veikti iš tiesų?

"Negi reiks pakeisti būdą
Ir gyvent kitaip pradėt?..."
Visi dirba, visi kruta...
Kaip gi jiems čia nepadėt?
Na, ir dirbo išsijuosęs,
Na, ir traukė iš peties,
Danguje saulutė juokės,
Voverytė ant pušies.

Metų metais jungą nešus,
Apiplėšta Lietuva...

Dirbti, triūsti, pasišvesti
 Pėda šaukias kiekviena.
 O lietuvis žemę myli,
 Myli jis savus namus.
 Čia jam miškas ošia tyliai,
 Čia jis savas pas savus.

Juodos duonos kepalėlį
 Ir pienučio gal turės,
 Bet lig temstant vyturėlis
 Jam padangėse čiulbės...
 Nors namelis jo ir menkas
 Ir menka ten prabanga, —
 Nuo dainų beržynai lenkias,
 Atsikvėps plačiai jis krūtine.

Ten gaisrai surijo viską,
 Retas rado namelius,
 Bet vargeliuos nepalinksta,
 Vis lietuvis sumanus.
 Kepalaičiai triūsia, stato:
 Skruzdėlių tikra šeima.
 Ir Domukas — netikėsit —
 Tėvo dešinė ranka...

Lentas tempia ir matuoja,
 Kala vinį jis vikriai,
 Su visais linksmi dainuoja,
 Valgo sriubą taip skaniai.
 Tėtė stalius jo neblogas —

Ir nameliai jau baigti.
 Dažo langus mūsų Domas,
 Džiaugias darbu jo visi.

Gėlėms sesės pila lysves,
 Mama triūsia po daržus,
 Kelin verčia broliai žvyrą,
 Kad būt sausa ir švaru...
 Štai jau baigiasi rugpiūtis,
 Į mokyklą kvies vaikus.
 Ėmęs knygeles Domukas
 Pats pirmasis tenai bus.

Ir skaičiuoja, ir paskaito
 Ir dainuoja... ot smagu...
 Nepažinsi jau Domuko,
 Tai ne tas — už vandenų.
 Prausias vandeniui jis šaltu,
 Trina ausį su muilu.
 Rankos — lyg varškė jo baltos,
 Šviečia batai takeliu.

Niekas nebara Domuko,
 Nieks neklupdo į kampus:
 Ką tik daro — viską puikiai,
 Geras bus iš jo žmogus!
 Bus iš jo taurus lietuvis,
 Mielas bus iš jo sūnus.
 Svetimaj šaly būt žuves,
 Savo žemėje — puikus!

SUMAINYTI DARBAI

Kitā kartā viename kaime gyveno vyras su žmona. Turėjo jie sklypą žemės, namelius, karvę, kiaulę, šunį su kate ir pulką vištų. Vyras žemę dirbo, o žmona po namus darbavosi, gyvulius prižiūrėjo. Gyveno juodu taikoje ir sutikime daugelį metų, bet vieną dieną ėmė ir susipyko. O buvo taip.

Vieną šiltą vasaros vakarą parėjo vyras lanką pjovęs, sušilęs ir išalkęs, o čia — dar vakarienė neišvirta. Truputį susiraukė vyras, bet nutylėjo. Būtų gal taip ir praėję, bet lyg tyčia žmona atsiliepė.

— Kol vakarienė baigs virti, nunešk kiaulei jovalą.

— Kuris tatai laikas, o tavo dar kiaulė nešerta! Dar ir vakarienė neišvirta! Na, ir sakyk, meldžiamoji, ką veikei per kiaurą dienele?

— Ir kaip tau negėda klausti, ką veikiau? Čia žmogus gali patrūkti belakstydamas o jis “ką veikei”! Žlugtą lig vėlumos skalbiau, tai ir užtrukau.

— Nėra ko pykti, meldžiamoji. Tą porą gyvulių tik jau galėjai ir pati apžiūrėti, manęs nelaukdama.

— Porą gyvulių! Kad tik ta pora tebūtų! O kur kiti darbai?

— Kokie čia darbai namie? — nesutiko vyras. — Pamažiukais, pasilsėdama bedirbinėji. Pabandytum paskui plūgą per dieną pavaikščioti, dalgį nuo saulėtekio iki saulėleidžio patraukti, tai žinotum, ką darbas reiškia!

— O kodėl nepabandyti? — nepasidavė žmona. — Manai, kad nemokėčiau?

— Ne moters jėgoms vyriški darbai. Ir nesiginčyk. Valandos tokioje kaitroje, kaip šiandien, neiškentėtum su dalgiu.

— Pasakė ir nebeliko! — susijuokė žmona. — Dar kažin katras katrą priveiktumėm.

— Bepigu šnekėti. O kad reiktų...

— Nėra ko laukti, kol reiktų. Jei taip manai, galiu kad ir rytoj pabandyti. Ko čia mudviem bartis ir ginčytis. Imkim ir pasimainykim darbais! Aš eisiu į laukus dirbti, o tu galėsi sau namie dykinėti, mano darbus bedirbdamas. Išsimiegosi, pasilsėsi: nereiks su saule į lauką eiti.

Taip ir susimainė jiedu darbais.

Kitą rytą dar prieš aušrą žmona žadina vyrą keltis. Tas ėmė niurnėti.

— Tu į lauką eini, tu ir kelkis. O aš dar pagulėsiu. Bene užmiršai vakarykščią sutartį?

— Todėl ir žadinu, kad neužmiršau. Tu namie, tai tu ir turi keltis pusryčių virti. O kol išvirsi, aš dar pagulėsiu.

Išsirangė vyras iš lovos ir užkaitė barščius. Sėdi jis prie puodo, žiūri į degančią ugnelę ir galvoja:

— Iš tiesų lengvas darbas tų moterų! Ugnis pati dega, vanduo pats kaista, o dirbti nėra ko.

Taip prieš ugnį besėdėdamas nė pats nepajuto, kaip užsnūdo. Pabunda — pilna troba garų, viralas išbėgęs ir ugnį užliejęs. Sujudo jis iš naujo ugnį kurti, bet taip greit nesiseka: viskas šlapia. O žmona iš lovos atsiliepė:

— Ar jau pusryčiai išvirė? Paskubėk. Šiokią gražią dieną reikia anksčiau pjauti pradėti.

— Tuoju, tuoju, — atsakė vyras.

Kol tas “tuoju, tuoju” pusryčiais tapo, saulė gerokai pašoko į dangų. Po pusryčių žmona užsisvėrė dalgį ant pečių ir išėjo. Pro vartus išeidama atsigrėžusi dar sušuko:

— Nepavėluok su pietumis!

Vyras truputį pyktelėjo, bet atsiminęs, kad ir jis tokiais pat žodžiais kas rytas žmoną atsisveikindavo, nieko neatsakė.

Žmonai išėjus, jis pralinks mėjo: diena ilga, iki pietų daug gražaus laiko, galės ir pasilsėti, ir pasirūkyti ir prisnūsti. Daug nelaukęs, užsikūrė pypkę ir atsisėdo skiedryne prieš saulę. Nespėjo poros dūmų išleisti, kad sužvigs kiaulė tvarte! Išgirdusi ją, ir karvė ėmė baub-

ti, pusryčių reikalauti. Reikia keltis, negali gyvulių badu dvasinti! Karvei įmetę papjovęs šėko, o su kiaule daugiau darbo buvo, nes jovalas pasibaigęs — reikėjo naują virti. Pašėręs kiaulę, pradėjo indus mazgoti, tik vėl karvė subaubė primindama, kad dar nemelžta tebesanti.

— Na, tu man ir užmiršk, — kalbėjo pats sau vyras. — Rodos, viską rūpestingai dirbau, o čia dar kuris laikas karvė nemelžta!

Pagriebęs milžtuvę, nuskubėjo jis į tvartą; beskubėdamas ir duris jis užmiršo uždaryti. Pro atdaras duris į trobą įslinko katė ir užšokusi ant stalo pasidarė šeimininke: pradėjo taukuotas lėkštes plauti. Kur buvęs nebuvęs ir šuo Margis vidun įslimpino. Pavydėdamas katei šeimininkystės ir pats negalėdamas ant stalo užšokti, jis pradėjo loti, kiek tik galvoj balso. Išgirdęs tą trukšmą, žmogus pasileido tekinas trobon, manydamas, kad šuo vagi loja. Karvė, nesulaukdama milžėjo, pradėjo nerimti, muistytis ir paspyrė milžtuvę su pienu. Žmogus sugrįžęs net už galvos nusitvėrė: pieno nė lašo, teks pietums nedarytą sriubą srėbti. Pažiūrėjęs į saulę, pamatė, kad didelių pietų ir nebėra kada bevirti. Pašutinęs bulvių su rūgusiu pienu, nusiskubino su lauknešiu pas žmoną į pievą. Namu begrižtantį visi gyvuliai jį su muzika pasitiko: karvė baubė, kiaulė žviegė, vištos, ir tos, prie vartų sustojusios, karkino, lesalo meldė. O katė su šuniu, palei duris trainiodamiesi, vėl taikstėsi į vidų įsmukti.

— Nieko daugiau nežinote, kaip tik ēsti, ēsti kiaurą dieną, — barėsi vyras. Bet barimu nepasotinsi: vėl teko žolės rauti, vandenį nešti, šėką pjauti...

Kol gyvulius pašėrė, apkreikė, aslą apšlavė, ir saulė jau netoli laidos besanti. Vakarienei nutarė išsivirti savo mėgiamos kruopų košės su spirgučiais. Užkaitęs kruopas, truputį atsipūtė.

— Net sušilau belakstydamas. Reiktų nueiti rūsin giros įsileisti.

Kol giros atsigėrė, kol atsivėdino, valandėlę užtruko. Parėjęs kruopas rado visai pridegusias. Ką darysi: teko jas į jovalą kiaulei išversti. Išplovęs puodą, vėl užkaitė kruopas iš naujo. O čia karvė vėl baubia...

— Ar pašėlo su visu? — supyko žmogus, bet laiku atsiminęs, kad vėl užmiršęs karvę pamelžti, pagriebė kibirą ir nubėgo į tvartą. Šį kartą puikiai pasisekė: visą pieną parsinešė nepalietą. Bet už tai kruopos vėl pridegė. Užkaitė jas vyras trečią kartą. Tik vėl Margis ne savo balsu sualijo. Žiūri: karvė tvarto duris išvertusi, darže buroklus beravinėjanti!

Nėra kada tvarto durų taisyti, nes vėl gali košė prisvilkti! Kas daryti? Nei karvės vienos palikti negalima, nei jos ganyti nėra kada. Apsižvalgė žmogus, ir puiki mintis jam atėjo į galvą. Jo troba stovėjo pakriaušyje, augšto skardžio paūksmėje. Ant skardžio stovint, kami-

nas buvo visai arti, mažne ranka pasiekiamas. Užvedė jis karvę ant skardžio, užnērė jai virvę ant kaklo, o kitą virvės galą įmetė pro kaminą į trobą. Dabar tai bepigu: kol karvė skardyje ganosi, virvė palaida, rankos neveržia. O kai tik virvė patamprėja, žinok, jau palaidūnė žemyn leidžiasi, prie burokų gretinasi. Tada tik virvę patempi, ir jos nedori norai sutramdyti.

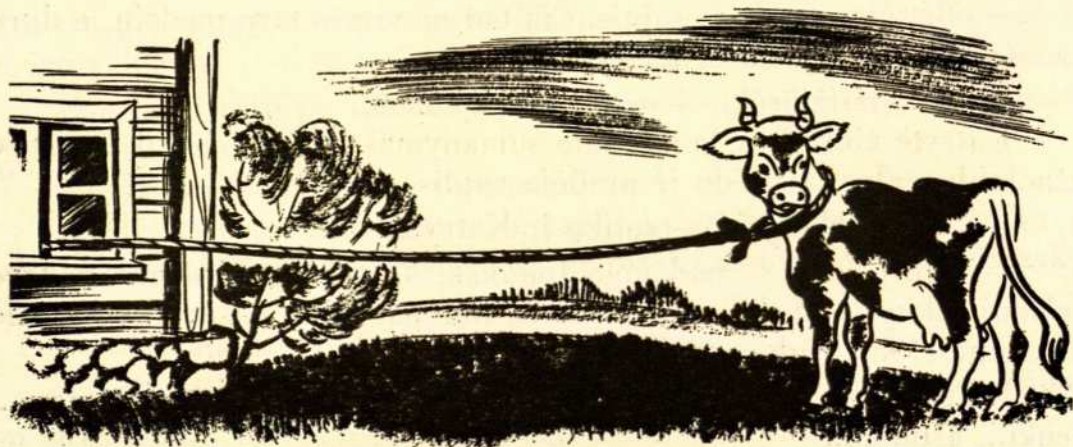
— Reikia tik proto, o viską galima puikiai sutvarkyti, — džiaugėsi žmogus savo buklumu. Greit ir naują gudrybę sugalvojo: kadangi košę nuolat reikėjo maišyti, kad neprisviltų, ir virvė buvo nepatogu rankoje laikyti, tai užrišo ją ant kojos. Dabar viskas gerai: karvė sau ganosi, košė verda, burbuliuoja, skanus dūmelis į kaminą kyla... Ramu, malonu...

Tuo tarpu žmona dalgiu nešina iš laukų parėjo. Prie namų priėjusi, išvydė baisų reginį: karvė pakarta kyburiuoja, akis išsprogdinusi, liežuvį iškišusi, vos bekvėpuoja! Nelaboji, užsisvajojusi apie burokus, prižioplino per daug arti prie skardžio kranto ir, būdama nekaustyta, kažin kaip paslydo ir nugarmėjo į pakalnę. Kad ne virvė, būtų tiesiai ant burokų užbildėjusi, bet dabar tik ties palange pasikorė, virš rūtų darželio. Viskas taip staiga atsitiko, kad vyras — nė ai! nepasakęs, pasijuto kartu su kumpiais ir dešromis kamine bekybąs, košės garų iš apačios švelniai glostomas.

Žmona, pamačiusi karvę besispardant, nieko daugiau negalvodama, šnikšt! papjovė dalgiu virvę ir karvę į rūtas nuleido, o iš ten į tvartą nuginė.

Bet koks buvo jos nustebimas ir išgąstis, kai nuėjusi į virtuvę, pamatė kažin kokio vyro kojas iš košės katilo bekyšant! Iš pradžių pamatė, kad vagis, besikabindamas prie kumpių, bus netyčia nuslydęs, bet antrą kartą žvilgterėjusi, pažino kelnių lopą, kurį buvo vakarykščiui užlopiusi...

Nuo to laiko vyras darbai mainyti nebenorėjo...

JONUKO IR KATRYTĖS

N. BUTKIENĖ

Nuotykių

Kaime, kaip ir mieste, nevisuomet gražios dienos. Ir vasarą pasi-
taiko lietingų ir šaltų dienų.

Tokiomis dienomis dėdė patarė vaikams sėdėti namie, kad neper-
sišaldytų.

Vaikai kas rytą bėgdavo prie lango pažiūrėti, ar dar lyja, ir prie
barometro, ar dar rodo lietaus. Bet visą savaitę lijo šaltas lietus, ir
vaikai negalėjo išeiti į lauką pasivaikščioti.

Visą dieną sėdėti namie buvo labai nuobodu. Vaikai skaitė ir pie-
šė. Katrytė mezgė arba siuvinėjo drabužiukus savo lėlei. Jonukas iš-
galvodavo visokių žaidimų. Bet vasarą labai sunku sėdėti kambary.
Norisi pakvėpuoti tyru oru, norisi pabėgioti lauke arba miške, pa-
sisupti supuoklėse, drugelių pagaudyti.

Vieną dieną Jonukas, vaikščiodamas po kambarius, galvojo, kaip
prasimanyti žaidimą. Staiga jo dėmesį patraukė valgomojo kambario
durų užuolaidos.

— Ir kaip man ligi šiol neatėjo į galvą, — pagalvojo Jonukas.

— Katryte, Katryte! eikš greičiau čionai, — šaukė jis seserį: —
Aš sugalvojau puikų žaidimą. Padirbsime tikras supuokles.

Katrytė atėjo, bet negalėjo suprasti, kaip Jonukas padarys tas
supuokles.

— Matai, Katryte, durų užuolaidas, — kreipėsi į ją broliukas.

— Matau.

— Na, juk tai ir yra supuoklės. Mes atsegsime šonus, surišime
galus ir galėsime suptis neprasčiau kaip sode.

— Bet čia negalima suptis. Čia tau ne virvės tarp medžių, o durų
uzuolaidos, — priešinosi Katrytė.

— Na, pasižiūrėk, — nenurimo Jonukas.

Katrytė žiūrėjo ir laukė, kuo sumanymas baigsis. Jonukas surišo
uzuolaidų galus, atsisėdo ir pradėjo suptis.

— Taip, neblogai, — sutiko ir Katrytė.

— Na, matai, — nudžiugo Jonukas! — Sėskis tu pirma, aš tave
dešimtį sykių pasupsiu, po to tu mane tiek pat kartų pasupsi. Galėsime
linksmintis, kol paduos pusryčius.

Katrytė noriai atsisėdo, ir abu pradėjo skaityti: vienas, du, trys...
penki... aštuoni...

Iš to linksmumo juodu nė negirdėjo, kas dedasi aplink juos. Tuo metu dėdės šeiminkė nešė pusryčiams kavą. Ji skubiai ėjo pro duris į valgomąjį kambarį, iš kur sklido linksmi vaikų balsai.

Staiga besisupdama iškilo aukštyn Katrytė, ir jos koja išmušė iš šeiminkės rankų padėklą su kava.

Aišku, tai buvo labai nemalonus įvykis. Vaikai gavo bartis ne tik už palietą kavą, bet ir už išstampytas užuolaidas.

Jie gražiai atsiprašė ir pasižadėjo visada pasiklausti, kai sumanys savo žaidimams panaudoti kokį nors kambariuose esantį daiktą.

* * *

Vaikai mėgo stebėti, kaip uogos ir vaisiai auga ir noksta.

Vakar, rodos, dar visai nebuvo raudonų uogų, o šiandien jau jų dalis pasidarė rausva, o poryt ir visai raudona, prinokusi.

Taip pat ir vaisiai keitė savo dydį. Vaikai ypač stebėdavo obuolius, kurių nemaža buvo dėdės sode.

Kai tik vaikai pastebėjo, kad kaimo vaikai pradeda obuolius graužti, jie ir patys jų paragavo. Tačiau Jonukui dar nepatiko, nes jis mėgo saldžius. O Katrytei jų rūgštis patiko.

Kartą iš ryto po didelio nakties vėjo Katrytė rado sode nemažą nukritusių obuolių.

— Dievulis tyčia man jų numetė.

Ir Katrytė pradėjo juos valgyti. Ji kvietė ir Jonuką kartu su ja valgyti. Jonukas, paragavęs vieną obuolį, numetė jį ant žemės sakydamas:

— Nevalgys, jie dar visai žali, neskanūs, dar susirgsi.

— Nebijok, man jie labai patinka, aš jau šiandien apie dešimtį jų suvalgiau.

Bet pietums Katrytė nepasirodė.

— Kur gi Katrytė? — paklausė dėdė.

— Aš radau ją lovoje gulint ir vaitojant, — sakė šeimininkė.

— Kas gi galėjo jai atsitikti? — susirūpino dėdė.

— Prisipažino, kad pilvuką skauda.

— Ką gi ji suvalgė?

— Nagi, žalių obuoliukų, ji net ir mane vaišino, — pasakė Jonukas.

— Reikia jai prie pilvelio pridėti šildytuvą, — pasakė dėdė.

— Jau pridėjau, — atsakė šeimininkė: — ir dar daviau jai ricinos.

Katrytė vakare atsikėlė, bet negalėjo valgyti vakarienės. O vakarienei buvo ir braškių, kurias Katrytė labai mėgo.

Jonukas skaniai valgė, o Katrytei net ašaros akyse pasirodė.

Pastebėjęs jos susijaudinimą, dėdė pasakė:

— Vyresniųjų neklausei, pati save nubaudei.

— Daugiau tikrai nebevalgysiu žalių nenunokusių vaisių, — ryžtingai nusprendė Katrytė.

IR ŠLAIS METAIS...

IGNAS ŠMIGELSKIS

Ir šitais metais kaitins saulutė,
Pageltus žemė bus vėl žalia,
Baigiantis šalčiui, skleisis žibutė,
Džiugins vėl sielą paukščių daina.

Vasaros naktys kvepės nuo rožių,
O mūsų džiaugsmas, laimė žydės.
Ir šitais metais dangiškas grožis
Tremtinio kelią žiedais palydės.

GIMTOSIOS *šalies* PASAKOS

PAMATINĖ — KVAILUČIO PATI

PATEIKĖ A. GIEDRIUS

Buvo turtingas bajoras, turėjo dvarą ir tris sūnus, iš kurių du buvo protingi, o trečiasis kvailu vadinamas.

Kai sūnūs užaugo, tėvas davė burtus traukti, kam turi tekti tėviškė. Išsitraukė kvailutis. Davė antrą ir trečią kartą traukti — vistiek išsitraukė kvailutis. Bet anuodu broliai neužsileidžia. Tada tėvas sako:

— Eikite, vaikai, į žmones, o kuris po metų daugiau pinigų parsinešite, tam ir teks tėviškė.

Išėjo broliai vienu keliu ir priėjo kryžkelę. Žiūri — nuo nuo čia du keliai. Protingieji įstojo į tuodu kelius ir eina kiekvienas sau. O kvailučiui nėra kelio. Bet jis dairo, dairo, ir pamatė tokį senuką besėdint. Priėjo prie to senuko ir klausia, ką jam daryti.

— O kur tu eini? — paklausė senukas.

— Darbo jieskoti, — atsakė kvailutis.

Senukas jam sako:

— Antai ve — kalnas. Eik į tą kalną — rasi didelį, platų ąžuolą, po tuo ąžuolu — kelmą. Pakrapštyk po tuo kelmu žemę — atsivers urvas. Tuo urvu eik ir eik ir prieisi varinės duris. Tris kartus paspausk tą durų rankeną — įeisi į dvarą, o tame dvare rasi didelius rūmus. Tuose rūmuose bus daug kambarių, o visi tušti, tiktai devintame ir puikiausiame iš visų rasi didelę pamatinę asloje. Ta pamatinė tau duos patarimą.

Kvailutis paklausė senuko ir nuėjo į kalną. Rado didelį ąžuolą ir didelį kelmą po tuo ąžuolu. Po kelmu pakrapštė žemę — atsivėrė urvas. Jis tuo urvu nulindo ir rado duris, rado dvarą, rūmus ir daug kambarių. Perėjo aštuonis tuščius, o devintame rado pamatinę asloje. Ta pamatinė žiūri į jį ir sako jam, vadindama jį vardu:

— Jonai, kad jau atėjai, tai lik pas mane tarnauti — nesigailėsi. Čia nieko daugiau neveiksi, tik apsišluosi kambarius ir sau valgyti pasigaminsi, o po metų galėsi gauti pinigų, kiek tik norėsi.

Jis ir pasiliko. Po metų ta pamatinė jam sako:

— Jonai, jau tavo broļiai namie vaišinas, o tēvas tavęs laukia. Imk pinigų kiek nori ir eik.

Jonas paėmė daug pinigų ir parėjo namo. Anie jau valgė ir gėrė ir jį pakvietė. O kai pasivaišino, tėvas sako:

— Dabar, vaikai, pasirodykite savo lobius.

Anuodu broļiai daug pinigų parodė, o kvailutis — daugiausia. Tėviškė ir vėl jam teko. Bet anuodu nė dabar nenusileidžia. Tada tėvas sako:

— Eikite, vaikai, dar į žmones. Kuris įsigysit ir parjosit dailiausiu žirgu, tam ir teks tėviškė.

Protingieji išėjo savo keliais, o kvailutis — vėl pas tą pamatinę į kalną. Dabar pamatinė jam sako:

— Jonai, eik į arklidę — rasi trejas kamanas. Paimk pačias gražiausias, išeik į viršų kalno, sužvangink tomis kamanomis — atbėgs žirgas, tai tu jį pasimauk ir jok pas tėvą.

Jonas nuėjo į arklidę, pasiėmė kamanas, išlipęs į kalną sužvangino, ir atbėgo, atpūkšnojo žirgas dailus kaip nulieta, tymo balnu pabalnotas, sidabro kilpomis švytuodamas. Jis tą žirgą pasimovė ir nujojo.

Namie anuodu broļiai jau vaišinos, ir tėvas jo laukė. O paskui sako:

— Dabar, vaikai, pasirodykit savo žirgus.

Broļiai pasirodė, ir visų buvo dailūs, o kvailučio žirgas — iš visų dailiausias. Tėviškė ir vėl jam teko. Bet anuodu dar nenusileidžia. O tėvas sako:

— Eikite, vaikai, dar trečią kartą į žmones. Kuris susirasite gražiausią mergaitę, tam teks tėviškė.

Gudrieji išjojo savo keliais, o kvailutis — pas tą pamatinę. Prie kalno numovė kamanas, paleido žirgą ir nusileido į dvarą. O pamatinė, kai pamatė jį, ir sako jam:

— Jonai, pasiimk daug pinigų ir eik pas girininką, o supirk iš jo visas malkas. Tas malkas sutrauk į pagirį ir sukrauk į didelę krūvą. Paskui ateik manęs.

Jonas nuėjo pas girininką ir supirko malkas, paskui pasamdė daug vyrų su vežimais, sutraukė jas į pagirį ir liepė sukrauti į didelę krūvą. O kai taip buvo padaryta, jis vėl nuėjo į kalną, į po žemę užkeiktąjį dvarą. Pamatinė jam sako:

— Dabar, Jonai, atidaryk varinę skrynią ir paimk šilkinę skarą.

Jonas atidarė skrynią ir nustebo: joje buvo ne tik puiki šilkinė skara, bet ir aukso, perlų, deimantų ir kitokio turto. Skarą paėmęs, skrynią vėl uždarė, o pamatinė jam sako:

— Kad tau, Jonai, taip mane paimti bjauru, tai susisiausk mane į tą skarą ir nešk prie laužo. Nuėjęs pakurk malkas, o kai visu smarkumu įsidegs, tai paimk mane ir įmesk į ugnį.

Jonui širdis sudrebėjo nuo tų žodžių. Kad ir ji pamatinė, bet vis tiek jam gaila jos, nes ji ir kalba, ir gera daro, ir tokia maloni iš balso. Jam labai gaila jos, O ji sako:

— Imk, Jonai, mane ir eik negaišuodamas.

Susiautė Jonas ją į šilkinę skarą, paėmė į glėbį ir išėjo. Nusileido nuo kalno, padegė malkas ir palaukė, kol įsiliiepsnos. O kai liepsna iškilo augščiau girios ir augščiau visų medžių, raudoni platūs liežuviai pradėjo net, rodos, patį dangų laižyti, tada jis paėmė ir užsimerkęs, negalėdamas žiūrėti iš gailėsčio, įmetė į ugnį pamatinę su šilkų skara.

Įmetęs pasitraukė žingsnį atgal ir pažvelgė į ugnį. Ir išgirdo — subildėjo, sužvangėjo kažinkur, sudrebėjo žemė po kojų, ir ugnis su vienu sykiu užgeso, o ant pat viršaus laužo, pamatė: stovi baltas šilko drabužiais neapsakomo gražumo mergaitė ir linksmi šypsosi.

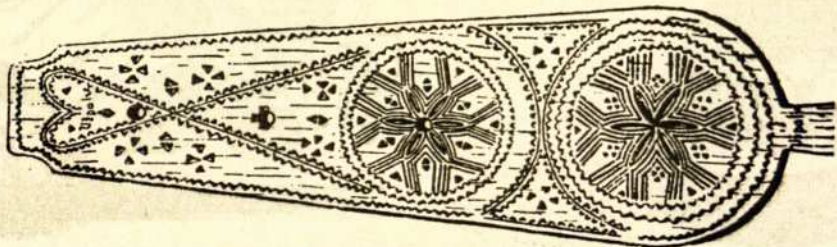
Tai apsidžiaugė Jonas! Ištiesė į ją abi rankas ir šoko į laužą, bet jis nesuspėjo nė žingsnio pažengti, kaip ji pati tarytum sparnais nusiėjo žemėn ir tarė jam:

— Dėkui, Jonai, kad mane išvadavai. O dabar eiva apžiūrėti mano dvaro, paskui eisiva pas tavo tėvą.

Jonas atsisukęs žiūri — kalno kaip nebūta, o jo vietoje — puikus dvaras. Juodu apžiūrėjo tą dvarą ir gražiai pasivaišino, o paskui liepė pakinkyti dailius žirgus ir išvažiavo pas Jono tėvą.

Tėvas, kai pamatė, su kokia mergaite Jonas parvažiavo, tai tuojuo pripažino, kad ji pati gražiausia, gražesnės negali būti. Jis pavedė Jonui dvarą, bet Jonas jo neėmė, paliko savo broliams. Tik tai čia, savo tėviškėje, vedėsi tą mergaitę, o anodu broliai — savo parsivežtasias. Tėvas jiems visiems iškėlė puikias vestuves, ir per tris savaites visa apylinkė džiaugėsi ir linksmė.

Po vestuvių Jonas su gražiąja savo žmona parvažiavo į iškilusį jos dvarą ir laimingai su ja visą amžių gyveno.

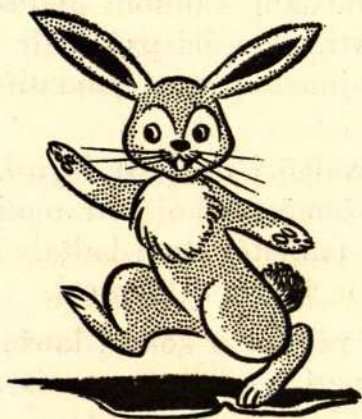

MIŠKE

JUSTAS VAŠKELIS

Pučia vėjas iš pietų,
Glosto kekę riešutų.
Svaidos uogom putinai.
Dangus šviečia mėlynai.

Miega lepšės tarp kelmų:
Minkšta lova samanų.
Zvimbia musė — uodą veja,
Mato paukštį — oi baisu!

Išsigando — užia vėjas,
Ir palindo po lapu.
Smilga galvą vis linguoja,
Kai žiogelis jai dainuoja.

Beržas senis saldžiai snaudžia.
Žiū, perkūnas kad sugriaudžia...
Susislapsto riešutai,
Nebežaidžia putinai.

Musė suglaudžia sparnus,
Beržas nukrečia sapnus:
Smulkiai smulkiai jau lynoja,
Tik smilgelė vis linguoja.

PASAKOJA JONAS KUZMICKIS

Kartais, norēdama senā Aidā išmokyti maldų, ji kartodavo visą “Sveika Marija” arba giedodavo portugalų vaikams gerai pažįstamą giesmę:

*O, sveiki, globėjai
vargstančių žmonių,
išrinkti Dievulio
iš jaunų, senų!
O, garbė Tau, Dieve...*

Kai paskutinė eilutė grįždavo aidu pas Jacintą, ji negalėdavo atsidžiaugti senio Aido balsingumu. Ir taip per dienų dienas skambėjo gražus jos balselis, kuris, tartum angelų choras, aidėjo tarp daubų ir kalnų.

6. ANGELAS

Ankstybą rytmetį visi trys piemenėliai, pasiėmę krepšelius su pietumis, išginė savo avelės. Buvo tvankus rytas ir, kai jie atėjo iki kalvos, vadinamos Cabeco, buvo pavargę ir nenorėjo žaisti.

Beveik tuo pačiu metu pradėjo lynoti, dėl to vaikai kopė į kalvos viršūnę, kad galėtų tarp uolų pasislėpti. Jie ten lindėjo, kol dangus išsigiedrino. Tačiau uolos, kurios atrodė tarsi tvirtovė, taip jiems patiko, kad jie ten ilgiau pasiliko, prašydami Liuciją ką nors papasakoti.

Kaip ir kiekvieną dieną, laikas slinko pamažu, be jokių nuotykių. Jie pavalgė savo pietus ir, kaip buvo tėvų įpratinti, sukalbėjo rožančių. Paskui jie pradėjo žaisti.

Staiga pakilo stiprus vėjas. Vaikai, matydami vėtros lankstomus medžius, pradėjo baimintis. Tuo metu rytuose švystelėjo aštri šviesa, kuri vis artėjo ir vis skaidrėjo, žvilgėjo. Pradžioje jie pamanė, kad tai žaibas, bet griaustinis negriovė, o šviesa negeso. Ji visą laiką artėjo prie jų, kol jie pasijuto apgaubti nepaprastos šviesos. Nustebę ir išsigandę, piemenėliai šviesos viduryje pamatė angelą.

Negalima norėti, kad paprasti, nemokyti piemenėliai pajęgtų tinkamai papasakoti, kaip visa tai atsitiko arba kaip atrodė angelas. Vėliau, kai Liucija paaugo, ji šitaip pasakojo:

— Mes pamatēme šviesā, baltesnē už sniegā... Ji sudarē jauno vyro formā, beveik permatomā ir skaidrā, kaip kristalā, apšviestā saulēs spindulių. Kai jis priėjo arčiau, mes galējome pamatyti jo veidā...

Vaikai buvo ne tik nustebe, bet ir nusigandę, dėl to angelas pirmiausiai juos nuramino:

— Nebijokite! Aš esu taikos angelas. Melskitės su manimi!

Dabar jis atsiklaupė ir nulenke galvą iki pat žemės. Vaikai, tarsi nematomos jėgos verčiami, darė tą patį. Angelas kalbėjo šituos žodžius:

— Mano Dieve, aš tikiu, aš garbinu Tave, aš viliuosi, aš myliu Tave ir prašau atleisti tiems, kurie netiki, negarbina, nesivilia ir nemyli Tavęs...

Angelas šią maldą pakartojo dar du kartus ir pasakė vaikams:

— Ir jūs taip melskitės. Jėzaus ir Marijos Širdys klausosi jūsų maldų.

Paskui jis pradingo. Kokių būdų jis išnyko, nežinia: vaikai staiga pastebėjo, kad jo jau nebuvo. Jie liko nustebe, beveik nejausdami aplinkinio pasaulio. Tiksliai iš papratimo susigaudę avis ir nusivarė jas namo.

Vaikai visai pasikeitė. Gilus nuovargis apėmė jų dvasią ir kūną. Tartum anos šviesos spinduliai pervėrė jų sielas, pakeitė ir būdą.

Piemenėliai jautė, kad atsitiko kažin kas nepaprasto. Iš tikrųjų, *atsitiko* kažin kas nepaprasto. Tiems mažiems, nemokytiems piemenėliams buvo neįmanu ką nors panašaus sugalvoti. Kokių būdų jie būtų galėję sugalvoti tokią maldą, kokią jie iš angelo išgirdo? Juk ne vaikams tokią sugalvoti. Jos žodžiai paprasti ir visiems suprantami, tačiau mintys gilios ir labai prasmingos. Be abejo, tai buvo malda, kurią parinko ir paskyrė jiems Dieviškoji Apvaizda.

Tai buvo pirmasis ženklas, kad Dievas tuos piemenėlius išsirinko nuostabiems įvykiams.

7. ANGELAS VĖL PASIRODO

Trumpas kalnuoto krašto pavasaris netrukus atnešė šiltą vasarą.

Portugalijoje avių kaimenės vasarą pačiu vidudieniu paprastai atvaromos į namus. Kitaip, — jos negalėtų iškęsti karštų saulės spindulių, atsimušančių nuo akmenuotų uolų.

Vidudienio pokaičio metu piemenėliai paprastai žaisdavo kur nors po medžių arba Liucijos kiemo patvoryje.

Tokį vidudienį angelas jiems pasirodė antrą kartą. Vėl pirmiausia jie išvydo šviesą, kuri artėjo prie jų, apsiutė juos savo spinduliais, o paskui pamatė angelą.

— Ką jūs veikiate? — paklausė. — Melskitės! Dažnai melskitės! Jėzaus ir Marijos Širdys yra paskyrusios jums savo malonių. Nuolatos aukokite Augščiausiam maldas ir patys pasiaukokite.

— Kaip mes turime patys aukotis? — paklausė Liucija, nes ji bijojo užgauti angelą.

— Kaip tik išmanote, — atsakė angelas. — Aukokite mūsų Viešpačiui aukas, atsilygindami Jam už nuodėmes, kuriomis Jis įžeidžiamas, ir prašydami nusidėjėlių atsivertimo. Tokiu būdu jūs atnešite taiką savo kraštui. Aš esu jos angelas, Portugalijos angelas. Visuomet priimkite ir kantriai kentėkite kančias, kurias Viešpačiui patiks jums atsiųsti.

Tada angelas vėl išnyko, o vaikai mąstė apie uždavinį, kurį jie turėjo atlikti. Ir dabar jie jautėsi pavargę ir susitelkę.

Pirmasis prabilo Pranukas. Ir visai suprantama dėl ko: jis matė angelą ir vėliau kitus apsireiškimus, bet niekuomet nė žodžio negirdėjo. Mokslo žmonės sakytų, kad jis buvo "aiškiaregis": jis matė daugiau, negu kiti žmonės. Tačiau jis nebuvo "aiškiagirdis", tad ir aiškiai negirdėjo.

Abi mergaitės "aiškiai matė ir aiškiai girdėjo", nors tiktai Liucija kalbėjo. Dėl to jos abi buvo labiau susitelkusios negu Pranukas.

Jam parūpo sužinoti, ką angelas pasakė. Dėl to jis nuolat klausė:

— Liucija, ką jis sakė? Ką jisai sakė?

(bus d.)

LINKSMIAU

Vieną kartą du žydėliai — Joškis ir Mauškis — susiėję svarstė, kaip ten būsią Paskutinio Teismo dieną.

Joškis, labai susirūpinęs ir galvą kraipydamas, prabilo:

— Ui, jei tas Tėvis teis, tai mes laimėsime, o jei tas Sūnus teis — mes pralaimėsime...

Tuomet Mauškis, jį ir save patį ramindamas, atsiliepė:

— Niu, o kas tam Sūnui darbo kištis, kol Tėvis tebėra gyvs?

Šį, iš tėvelio girdėtą, juoką užrašė

Grožvyda Serapinaite,

penktojo skyriaus mokinė, Hastings, Nebr., U.S.A.

Tokia buvo LIETUVA

VACLOVAS ČIZIŪNAS

VYTAUTAS IR JOGAILA

VYTAUTAS PAS KRYŽIUOČIUS

Kur galėjo vykti Vytautas su žmona, pabėgę iš Krėvos kalėjimo? Juk nebuvo anuo metu Lietuvoje jokios jėgos, galėjusios padėti Kęstučio sūnui atgauti tėviškę ir valdžią tėvo valdytose žemėse. Kęstučio ir Vytauto kariai, tariamo Jogailos ir Kęstučio susitarimo apgauti, seniai jau buvo išsisklaidę namo. Nebuvo kas juos vėl sušauktų, nes vieni Kęstučio giminaičiai ir draugai buvo netekę laisvės ir net gyvybės, o kiti bijojo rodytis Jogailos priešais.

Vytautas nuvyko pas savo svainį (sesers Danutės vyrą) Jonušą, nedidelės lenkų kunigaikštystės Mozūrijos valdovą. Kunigaikštis Jonušas jautėsi per silpnas padėti Vytautui kovoje su Jogaila ir nesiryžo jokiam žygiui. Vytautas nerado jokios kitos išeities, kaip tik vykti pas kryžiuočius ir tartis su jais dėl pagalbos prieš Jogailą.

Nelengva buvo Vytautui šitaip apsispręsti. Juk kryžiuočiai buvo amžini lietuvių priešai, be to, anuo metu buvę santarvėje su Jogaila. Bet reikėjo ryžtis! Vytautas taip ir padarė: nuvyko tiesiai į Marijenburgą pas ordino didįjį magistrą.

Kryžiuočiai nelabai nustebo, susilaukę netikėto svečio. Jie gerai žinojo, kas dėjosi tais laikais Lietuvoje ir, gal būt, žinojo apie Vytauto pabėgimą į Mozūriją. Kaip tik tuo metu tarp ordino ir Jogailos buvo įvykę nemaža nesusipratimų. Mat, Jogaila nesilaikė duotų kryžiuočiams pažadų: jis ir nesirengė priimti krikštą iš kryžiuočių rankų, taip pat kariovo ir taiką darė su kaimynais, nesiklausdamas kryžiuočių pritarimo. Ordino magistras, norėdamas priversti Jogailą laikytis sutarties, priėmė Vytautą kaip svečią. Jo garbei Marijensburgo pilyje buvo rengiamos puotos, kariškos riterių rungtynės, medžioklės ir kitos pramogos.

Tačiau Jogaila nesidavė bauginamas kryžiuočių draugystei su Vytautu. Vienaime laiške, rašytame didžiajam ordino magistrui, Jogaila

priekaištavo, kam ordinas priėmęs ir suteikęs globą Vytautui. "Mums atrodo netikęs elgesys dėtis gyvatę užantin" — rašė tame laiške Jogaila. Norėdamas parodyti kryžiuočiams savo laisvę elgtis kaip tinkamas, Jogaila išžygiavo su kariuomene prieš mozūrų kunigaikštį Jonušą, kiek anksčiau pasigrobusį dalį Kęstučio valdytų žemių Lietuvos-Lenkijos pasienyje. Žygis pasisekė, nes Jonušas buvo per silpnas priešintis Jogailai. Kęstučio valdytas kraštas vėl grįžo Lietuvai.

Kryžiuočiai ryžosi tartis su Jogaila. Buvo sutarta net ir vieta didžiojo magistro pasimatymui su Jogaila. Bet Jogaila neatvyko į sutartą vietą ant Dubysos kranto. Ordino magistras, matydamas Jogailos išdidumą ir nenorą tartis ir palaikyti gerus santykius su kryžiuočiais, pats raštu pranešė Jogailai, kad taikos sutartis su juo nutraukiama.

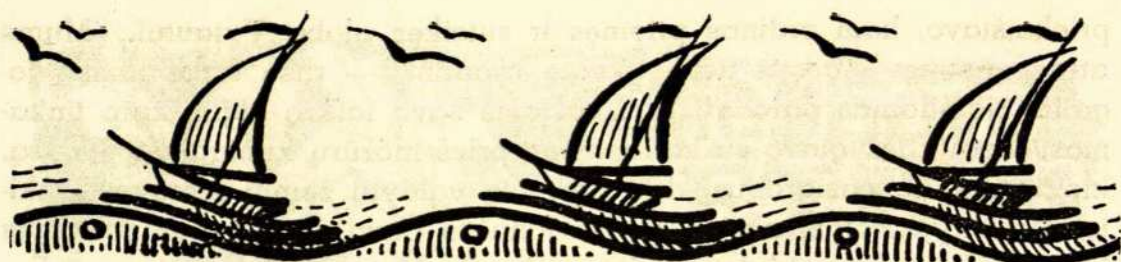
Greitai po to Vytautas gavo būrį kryžiuočių kariuomenės ir išvyko į žygį Lietuvon. Pasiekęs Trakus, juos gana lengvai užvaldė. Bet tuo žygis ir baigėsi. Kryžiuočių parama Vytautui buvo per menka, nes jie tik pabauginė Jogailą tenorėjo. Jogaila greitai išvijo Vytautą iš Lietuvos.

Tada didysis ordino magistras, matydamas smulkiais žygiais neveiksias Jogailos, ryžosi rimtai paremti Vytautą. Numanydamas, kad dabar pats geriausias laikas išreikalauti iš Vytauto tai, ko nesisekė gauti iš Jogailos, didysis magistras pažadėjo pagalbą tik tam tikromis sąlygomis.

Tos sąlygos buvo tokios: Vytautas turėjo krikštytis ir tapti ordino vasalu. Tais laikais vasalais buvo vadinami tokie kunigaikščiai ar bajorai, kurie gauna valdyti kuriuos kraštus iš kito, galingesniojo, valdovo malonės ir pasižada visuomet jo klausyti. Taigi ir Vytautas, atkariavęs su kryžiuočių pagalba savo tėvo valdytąją Lietuvos dalį, turėjo būti klusnus kryžiuočių ordino vasalas. Ką bedaręs Vytautas turėjo sutikti.

Tokiu būdu 1383 m. spalio mėnesį Vytautas priėmė krikštą ir gavo Vygando vardą. Ordinas jam pavedė gyventi Naujojo Marijenburgo pilį prie Nemuno. Čia buvo nedidelė kryžiuočių kariuomenės įgula, čia ėmė rinktis ir Vytauto šalininkai iš visos Lietuvos. Ypač nemažai rinkosi žemaičių, kurie nekenė kryžiuočių nuo pat pirmųjų susidūrimų su jais, nekenė taip pat ir Jogailos, užrašiusio žemaičių kraštą ordinui.

Jogaila suprato, kad kova su kryžiuočių remiamu Vytautu bus jam sunki, o gal net ir labai pavojinga. Tad jis per slaptus pasiuntinius pasiūlė Vytautui taikintis. Vytautas sutiko, tik liepė perduoti pusbroliui šias sąlygas: Vytautas sutinka pripažinti Jogailą didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu, jei atgauna valdyti Trakus ir visas tėvo Kęstučio valdytas žemes. Jogaila per pasiuntinius sutiko atiduoti Vytautui tėvo valdytuosius kraštus, išskyrus Trakus, kuriuos valdė Skirgaila, Jogailos brolis. Jogaila prašė Vytautą palaukti ir nereikalauti Trakų, kol bus galima perkelti Skirgailą į kitą jam numatytą sritį. Vytautas sutiko.

MAŽASIS JŪREIVIS

V. JONIKAS

Aš turiu jau laivą
Popierinėm burėm,
Jis gražiai plaukioja
Pelkėmis, kaip jūrom.

O kai paūgėsiu,
Būsiu jūrų skautas,
Bus laiveliais marios
Mano apkeliautos.

Dar vėliau, kai ūsas
Ims panosėj kaltis,
Sėsiuos į laivyno
Garlaivius ir valtis.

Baigsiu jūrų mokslus,
Tapsiu kapitonu,
Gausiu karo laivą,
Vertą milijono.

Kausiuosi su priešais,
Ginsiu laisvės teisę,
Kolei Klaipėdoje
Inkarą nuleisiu.

Rasiu lietuvaite
Tarp žaliųjų rūtų,
Tarsiu jai žodelį,
Kad liūdna nebūtų.

Jai padovanosiu
Gintaro iš jūrų,
Jos broliukui — laivą
Popierinėm burėm.

Ordinas nieko nežinojo apie šias slaptas derybas. Kai viskas jau buvo sutarta, Vytautas su savo lietuviškąja kariuomene išėjo iš Naujojo Marijenburgo, sudegino jį ir patraukė į Kauno pusę. Pakelėje puolė kryžiuočių pilį ties Jurbarku ir ją paėmė. Tolyne žygiuodamas, ties Kaunu Vytautas susitiko Jogailą, atžygiavusį bendrai kovai su kryžiuočiais. Paėmė ir sugriovė ordino pilį ties Kaunu, abu pusbroliai džiaugėsi padarę taiką. Vytautas laikinai apsigyveno Gardine, laukdamas, kada galės atgauti savo tėviškę Trakus.

Kryžiuočiai, patyrę Vytauto apgaule, netvėrė pykčiu, bet tuo tarpu nebuvo tinkamai pasiruošę pulti Lietuvą.

(Bus daugiau)

DEBESĒLI

MILDA SKUČAITĒ

Debesēli pilkas,
Debesēli mielas,
Tu mano tēvynēn
Nuplauki tik vienas.

Žvilkterēk, ar žydi
Manasis sodelis?
Ar labai sumintas
Rūtelių darželis?

Ar Nemunas tyras,
Ar krauju pasruvęs?
Ar daug partizanų
Miškuos yra žuvę?

Ar daug ten sesučių
Ašarėles braukia?
Ar daug ešalonų
Į Sibirą traukia?

Pašnibždėk man viską,
Mielas debesēli,
Tą ankstų rytelį,
Kai sugrįši vėlei.

MANO DRAUGAI

FARIDAS MASLAUSKAS

Mes visi vaikai labai mėgstame žaisti ir bėgioti su draugais gatvėse ir aikštelėse. Kartais bežaisdami net pamirštame ir savo pareigas: gerai išmokti pamokas, laiku sugrįžti namo. Už tai dažnai tenka ir rykščių paragauti nuo tėvelio ar mamytės.

Pasižadame pasitaisyti, bet, žiūrėk, kitą dieną ir vėl savo pasižadėjimus pamirštame. O vis tai kalta toji gatvė ir tie mėgiami draugai, kurie, lyg koks magnetas, traukia mus iš namų. Ypač čia, toje Dė-

dės Samo žemėje, visokios pažintys ir draugystės užsimezga gatvėje. Nevisada jos geros ir naudingos.

Kartą per ilgai užsižaidęs su draugais, gavau gerai nuo tėvelių barti. Atsigulčiau anksčiau ir ilgai galvojau, kaip pasitaisyti ir daugiau laiko praleisti namuose. Mano laimei, pats likimas man padėjo.

Rytą, išėjęs gatvėn, pamačiau, kaip vaikai kankino nedidelį suvargusį katinuką. Nuoširdžiai aiškinau jiems, kad gyvulėlį ar žvėrelį kankinti yra nežmoniška ir baisu, bet vaikai man atkirto, jog šis katinėlis neturįs namų, ir jam būsią geriau, jei jis greičiau gausiąs galą. Aš paprašiau, kad man jį atiduotų. Ir tik už "ledus" pavyko man jį gauti.

Parsinešiau suvargusį, alkaną katinuką ir tuojuo jam daviau lakti pienuko. Vargšelis greitai apsiprato ir netrukus tapo tikru mano bičiuliu. Nors mamytė iš pradžių ir labai nenorėjo jo namuose, bet pagaliau nusileido. Taip aš ir įsigijau malonų gyvulėlį. Dabar jau jis užaugo didelis ir yra gana protingas.

Mano katinukas yra juodas, su balta apikakle ir baltomis letenėlėmis, lyg su batukais apsiavęs. Kai kiti šaukia, jis visai nekreipia dėmesio. O manęs jis visada klauso. Jį šaukiu tik lietuviškai, ir jis mane gerai supranta. Su manimi jis žaidžia, išdykauja ir taip maloniai burkuoja, lyg būtų man dėkingas už gyvybės išgelbėjimą. Už tai jį ir praminiau Burkiu.

O kad būtų dar linksmiau, įsigijau dar du žiurkėnus — angliškai hamsters. Tai du maži, rusvi gyvulėliai, panašūs į jūros kiaulytes. Jie yra gana jaukūs ir mėgsta žaisti. Ypač naktimis daug dirba: vis nešioja popierėlius iš vieno narvo kampo į kitą, kol visai nuvargę užmiega. Kai parsinešiau juos, mano Burkis juos kelis sykius apuostė, gerai susipažino, dabar labai gražiai sugyvena.

Tiesa, anksčiau turėjau dar penketą auksinių žuvelių, bet šios kažin kodėl ilgai nesilaikė ir išgaišo. Nežinau, gal ir aš pats buvau kiek kaltas: blogai jas prižiūrėjau, o gal jos buvo per daug opios ir reikalingos tinkamos šilumos. Todėl nutariau jų daugiau nelaikyti, o įsigijau patvaresnių draugų.

Dabar, turėdamas savo gyvulėlių, daugiau laiko praleidžiu namie. Mažiau beturiu noro bėgti į gatvę pas išdykusius vaikus.

Pamėginkit ir jūs, mieli "Eglutės" skaitytojai, įsigyti panašių draugų savo namuose, o pamatysite, kad bus jums daug maloniau ir naudingiau nei bėgioti gatvėmis ir leisti veltui laiką.

ŠIE METAI — LIETUVIŠKOS SPAUDOS JUBILIEJINIAI METAI

Daugelyje lietuvių kolonijų spaudos laisvės sukaktis jau gražiai paminėta, kitur dar ji minima ar ruošiamasi minėti. Visi šie metai yra lietuviškos spaudos jubiliejiniai metai.

Čia dedame Čikagos lietuvių iškilmingo spaudos minėjimo aktą, kurio kilniomis mintimis ypač dera gyventi lietuviškajam jaunimui.

SPAUDOS ATGAVIMO 50 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMO AKTAS

Iš praeities stiprybės semdamiesi, didvyriškas tautos kovas dėl kultūros ir laisvės prisimindami ir ateities žygiui naujas jėgas telkdami, sutinkame GEGUŽĖS SEPTINTĄJĄ DIENĄ — penkiasdešimt metų nuo spaudos laisvės atgavimo. Tai buvo diena, nuo kurios 40 metų drausta, niekinta ir persekiota lietuvių spauda iš patamsių išėjo viešumon laimėjoja.

Laimėjimo diena įprasmino mažos tautos pasipriešinimą tūkstantį kartų galingesniam prispaudėjui. Pergalės šviesoje išaiškėjo, kad tarp nuolankumo ir svyravimų buvo pasirinktas teisingas kovos kelias, kuris augo apimdamas visą lietuvių tautą. Tauta ir persekiojama neliko be spausdinto žodžio. Draudžiama namuose, ji laisvą žodį ugdė svečiuose kraštuose, sukurdamą vienintelę pasaulio istorijoje armiją — knygnešių armiją.

Po penkių dešimčių metų anas spaudos laisvės laimėjimas liudija daug daugiau. Lietuvių tautą prislėgė vėl toji pati žiauri galybė, siekdama to paties — lietu-

vius paversti rusais, anuomet pravoslavais, dabar bolševikais. Liudija tos galybės smūgį sunaikinti lietuvių dvasinei kultūrai ir jos tauriausiai priemonei — laisvam spausdintam žodžiui, tuomet uždraudžiant lietuviškąjį raštą, dabar iš lietuviško žodžio atimant tautos dvasią. Liudija antrąją milžinišką lietuvių tautos kovą dėl kultūros ir laisvės: anais metais laisvas žodis vogčiomis slinko pro caro žandarus į pavergtą Lietuvą, šiandien jis, namuose gimdomas miškų tankumynėse, palėpėse ir rūsiuose, ir laužiasi iš laisvojo pasaulio pro visas uždangas, siekdamas to paties — laisvės.

Minėdami spaudos laisvės sukaktį, tikime, jog Lietuvos gyvybės ar mirties kovoje laisvas žodis buvo, yra ir bus didysis ginklas, laimėjęs kovą anais laikais, laimėsiąs ir dabar, jei išliks grynas ir rūdim neaptrauktas.

Tikėdami laisvos Lietuvos ateitį, didžiuodamiesi knygnešių ir daraktorių žygiais, gerbdami žuvusius ir šiandien žustančius kovotojus, prisiekiam šventą ištikimybę lietuviškam spausdintam ar tariamam žodžiui.

Čikaga, 1954 gegužės 9 d.

MOKYKLOS IR Mes

— Maironio šeštadieninė mokykla Brooklyne pradeda šeštuosius mokslo metus. Šiais metais veikia visos aštuonios klasės. Aštuntoji klasė yra baigiamoji klasė.

Motinos Dienos minėjime Maironio šeštadieninėje mokykloje buvo suvaidintas Nelės Mazalaitės parašytas montažas. Mokslo metų užbaigime buvo inscenizuotas D. Lipčiūtės "Domukas Kepalaitis" (dabar baigiamas spausdinti "Eglutėje"). Abu vaidinimus paruošė aktorius H. Kačinskas, kuris kartu yra ir tos mokyklos mokytojas — moko gražaus skaitymo.

— Vakarų Vokietijoje gyvenęs lietuviškasis jaunimas šią vasarą turėjo tris stovyklas: skautų, ateitininkų ir neorganizuoto jaunimo. Stovyklos pavyko gerai. Jaunimas sustiprino lietuvišką dvasią.

— JAV ir šią vasarą veikė nuolatinės stovyklos — Putname mergaitėms ir Maine pas pranciškonus berniukams. Be to ateitininkai moksleiviai turėjo dvi dideles 2 savaičių stovyklas, praėjusias puikioje lietuviškoje nuotaikoje. Skautai turėjo ilgesnes ar trumpesnes stovyklas įvairiose šio krašto vietose. Kanados lietuviškasis jaunimas taip pat stovyklavo skautų ir ateitininkų stovyklose.

— Nauju Vasario 16 gimnazijos direktoriumi vietoje iš pareigų pasitraukusio A. Giedraičio - Giedriaus paskirtas nuo rugpiūčio 1 dienos dr. Vladas Literkis.

Stovyklautojas svajoja

M I S L Ė S

1. Nekanda, neloja, bet nieko neįleidžia.
2. Balta pana, aukso karūna.
3. Knarkia dieną, o valgo naktį.
4. Šepetys, repetys aukštą pilį pastatys.
5. Esu kambaryje, esu mokykloje, esu sode, bet manęs nėra automobilyje.
6. Šimtas lapų, šimtas puslapių, o pats ant vienos kojos stovi.

Vertinamos po 2 taškus. Jas atsiuntė Kaziukas Jankauskas, Detroit, Mich.

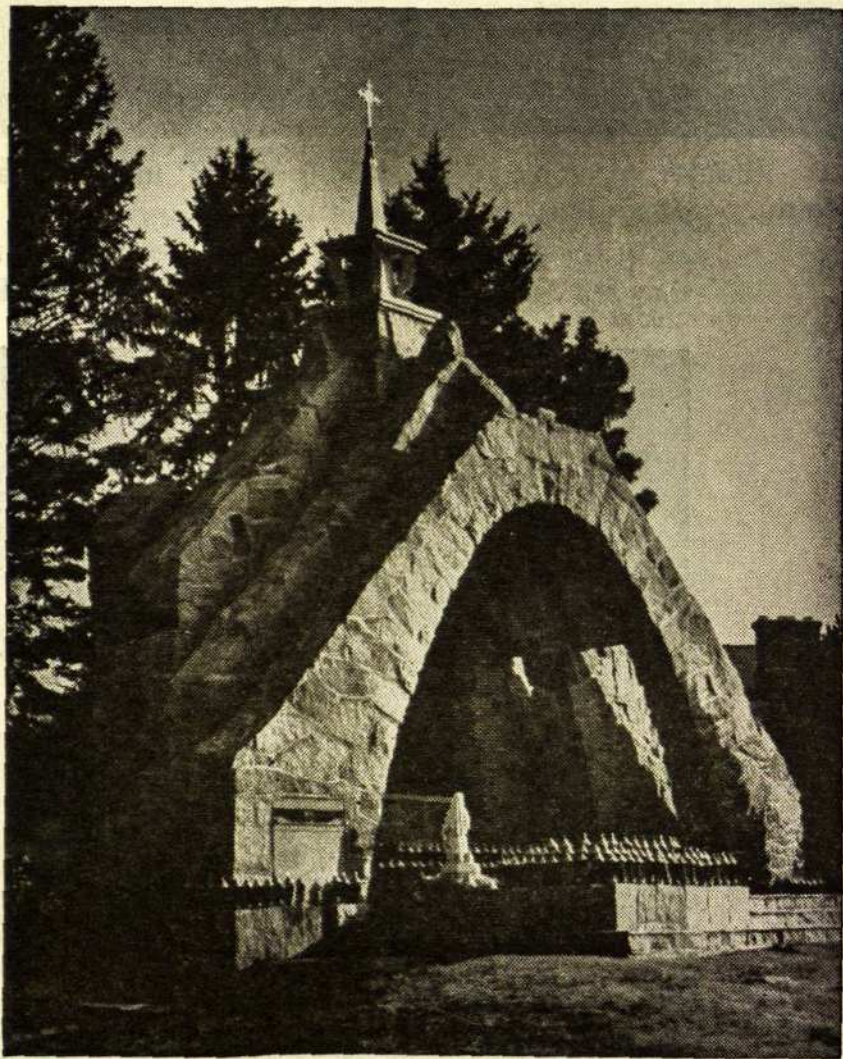
MOTINOS DIENA PATERSONE

Gegužės 9 dieną antrą valandą Šv. Kazimiero parapijos salėje buvo Motinos Dienos minėjimas. Pradžioje kalbėjo ponė Galdikienė iš New Yorko. Paskui vyko vaidinimas "Poviliuko Sapnas". Vaidino: Laima Mikniūtė, Angelė Mikniūtė, Regina Stanaitytė, Aldona Stanaitytė, Birutė Bražinskaitė, Irena Bražinskaitė, Nijolė Slepakovaitė, Vykintas Augulis, Andrius Augulis, Algis Kasperskas, Algimantas

Šaulys, Algirdas Rugys, Algimantas Rugys, Janė Adomaitytė, Terešė Masionytė, Danguolė Masionytė ir Kęstutis Čižiūnas. Vaidinimą režisavo p.p. E. ir St. Auguliai. Po vaidinimo buvo dainos, deklamacijos ir tautiniai šokiai. Pabaigoje buvo renkamos aukos Vokietijoje likusioms motinoms. Surinkta per 50 dol. Motinų ir svečių susirinko artipilnė salė. Visi, seni ir jauni, buvo patenkinti.

Kęstutis Čižiūnas

Liurdo grotą Lietuvių Pranciškonų vienuolyne Kennebunk Port. Čia vasarą stovyklavo apie 100 berniukų, kurie mokėsi lituanistikos, dalyvavo įvairiose varžybose, sportavo, maudėsi jūroje, maloniai praleido gamtoje vasaros karščius...

PUTNAMO MERGAIČIŲ STOVYKLOS VAIZDAI

Viršuje: vyresniųjų mergaičių grupė mokosi lietuviškų dainų, vadovaujant A. Prapuolenytei.

Apačioje: vidurinioji stovyklautojų grupė rankdarbių pamokoje...

Ir pačios jauniausios stovyklautojos mokosi lietuviškų dalykų rūpestingoje seselių globoje. O laisvalaikiu malonu ir pasisupti naujai įrengtose supynėse.

Pas Nekalto Prasidėjimo Seseles Putname ir šiais metais, kaip ir visada, stovyklavo per 100 mergaičių. Apie pusė stovyklautojų dar pasiliko keletą savaitių pas seseles pavasaroti.

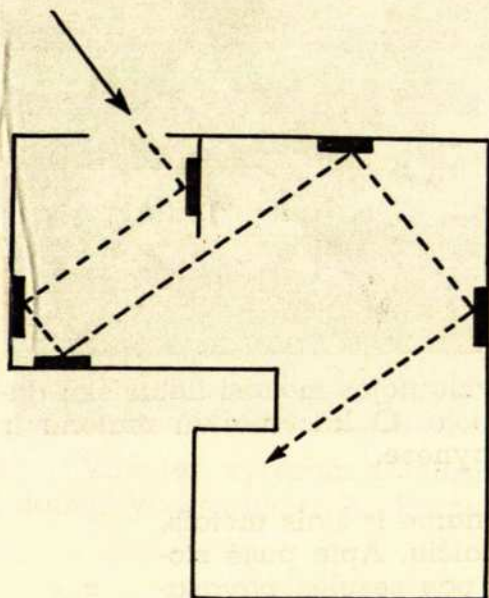

TRUPUTĮ PAGALVOK

NR. 6 UŽDAVINIŲ ATSAKYMAI

I. Statinaitė įritama panašiu būdu, kaip parodyta piešinyje:

II. Brūkšnelių vietoje įrašę raides, gausime rašytojų vardus: statmenai — Brazdžionis, gulsčiai: 1 Baltrušaitis, 2 Radauskas, 3 Aistis, 4 Zupka, 5 Donelaitis, 6 Žitkevičius, 7 Inčiūra, 8 Orintaitė, 9 Nagys, 10 Ivinskis, 11 Strazdelis.

III. Neliko nė vienos varnos ant tvoros, nes išsigandusios šūvio jos visos nuskrido.

IV. Tas "gudrusis" ūkininkas nusibraižė popierėje 12 langelių ir į juos surašė raides: š i m t a s a r k l i ų — kiekviename langelyje tilpo po raidę, tai jis ir manė, kad kiekvienam tvarte bus po vieną arkli.

PATAISYTO UŽDAVINIO ATSAKYMAS

1. Sao Paulo, 2. Afrika, 3. Tiubingenas, 4. Ukraina, 5. Radviliškis, 6. Neris, 7. Alytus, 8. Sahara. Statmenai — Saturnas.

ŠARADŲ ATSAKYMAI

1. Aras — karas, 2. Gėlė — lėlė, 2. Maršas — Marsas, 4. Puodas — uodas.

MISLIŲ ATSAKYMAI

1 Ratelio špūlė, 2 adata, 3 kelias, 4 žmogus, 5 medžio šerdis, 6 augančių medžių miške daugiausia, 7 kryžius, 8 smuikas.

ATSAKYMAI Į KLAUSIMUS

1. Gediminas žuvo ties Veliuona.
2. Maironis vadinamas lietuvių tautos atgimimo dainiumi.
3. Vincas Kudirka yra Tautos Himno autorius. Jis palaidotas Naumiesčio kapuose. Naumiestis vėliau buvo pavadintas Kudirkos Naumiesčiu.

UŽDAVINIAI

I. Brūkšnelių vietoje įrašyti raides. Pirmoje eilutėje statmenai turime gauti pavardę žymiojo Lietuvos knygnešio. Gulsčiai:

1. ----- (Lietuvos miestelis prie Vokietijos sienos),
2. ----- (aukščiausias pasaulio kalnas),
3. ----- (lietuvis rašytojas - istorikas),
4. ----- (knyga, iš kurios vaikai pirmiausia mokosi),
5. ----- (dar tebestovinti senovės pilis Lietuvoje).
6. ----- (Lietuvos sostinės dalis),
7. ----- (Žymiausias Lietuvos blaivintojas),
8. ----- (lietuvių poetas ir dramaturgas),
9. ----- (žymus lietuvių dailininkas),
10. ----- (Suvalkijos miestelis, minimas knygoje "Partizanai už geležinės uždangos"),
11. ----- (vardas vieno Lietuvos prekybos laivo),
12. ----- ("Kalevalos" į lietuvių kalbą vertėjas).

Uždavinys vertinamas 12 taškų. Jį sugalvojo Algimantas Šniokaitis, Saginaw.

II. Brūkšnių vietoje įrašykite raides.
Statmenai — vietovė, kurioje auga
storiausias ąžuolas Lietuvoje. Gulsčiai:

1. ----- (miestelis Zarasų apskrityje),
2. ----- (Lietuvos miestas, garsus sa-
vo praeitimi),
3. ----- (pirmutinis Lietuvos karei-
vis žuvęs Kaune 1918 m.),
4. ----- (ką lietuviai labiau brangina
už gyvybę),
5. ----- (miestas, kuriame pa-
statytas pirmasis cukraus
fabrikas Lietuvoje),
6. ----- (apskrities miestas Lietuvoje),
7. ----- (Lietuvos miestelis prie Lat-
vijos sienos),
8. ----- (koks malonus gyvulėlis
vaizduojamas pasakėčiose
nuskriaustu).

Vertinamas 9 taškais. Jį sugalvojo *Aud-
rys Šidlauskas*, Springfield, Ill.

NAUJOS KNYGOS

Redakcijai atsiųstos naujos knygos ir lei-
diniai:

J. Sužiedėlis, **ŽALGIRIS**, istorijos apy-
saka iš Vytauto Didžiojo laikų. Išleido "Ni-
da", Anglijoje. 128 psl. Tai puiki knyga
jaunimui, vaizduojanti, kaip Vytautas ir
Jogaila nugalėjo kryžiuočius.

Karolė Pažeraitė, **DIDVYRIŲ ŽEMĖ**.
Trumpi pasakojimai apie Lietuvos partizan-
us. Knyga išleista Sao Paulo, Brazilijoje.
Viršelį dail. V. Stančikaitės.

Paulius Jurkus, **PAVASARIS PRIE
VARDUVOS**. Knygoje yra penki įdomūs
ir labai gražūs pasakojimai, nukelių skai-
tytoją į pasakišką Lietuvą. Išleido Lietu-
viškos Knygos Klubas, Čikagoje, 1954 m.,
176 psl., kaina \$2.50. Iliustravo dail. R.
Viesulas.

Br. Daubaras, **DUONOS BEJIEŠKANT**.
Knygoje vaizduojama jaunos vokiečių, iš-
vykusios iš Rytprūsių į Lietuvą duonos
ieškoti, išgyvenimai, nuotykių ir patyrimai.
Tie pasakojimai atskleidžia labai daug
įdomių dalykų iš mūsų tėvynės, pasiliku-
sios anapus geležinės uždangos. Išleido
"Nida" Anglijoje, 124 psl.

Algirdas Lansbergis, **KELIONĖ**, "Drau-
go" konkurse premijuotas romanas, 260
psl., kaina \$2.50.

MARGUTIS — gegužės, birželio ir lie-
pos numeriai — nr. 5, 6 ir 7.

TĖVIŠKĖLĖ — vaikų laikraštis — ba-
landžio, gegužės ir birželio mėnesių nume-
riai.

LAIŠKAI LIETUVIAMS — gegužės, bir-
želio ir liepos - rugpiūčio numeriai.

ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS — bir-
želio ir liepos numeriai.

KNYGŲ LENTYNA — Lietuvių Biblio-
grafinės Tarnybos biuletenis, nr. 3-4.

ATEITIS — birželio mėnesio numeris.

MŪSŲ VYTIS — skautų laikraštis, lie-
pos-rugpiūčio numeris.

VYTIS — Lietuvos Vyčių laikraštis, lie-
pos ir rugpiūčio numeriai.

LUX CHRISTI — Kunigų Vienybės lei-
džiamas religinio turinio žurnalas, liepos
mėnesio numeris (2-13).

TĖVŲ KELIAS — Venecuelos lietuvių
laikraštis, jubiliejinis numeris, kuriame
minima to įdomaus ir turiningo laikraščio
penkerių metų sukaktis.

KARYS — lietuvių karių laikraštis, bir-
želio mėnesio numeris. Šiame laikraštyje
yra ir jaunimo skyrius.

Ar galima būti be rašomosios mašinėlės?

Šiais laikais be rašomosios mašinėlės la-
bai sunku išsiversti. Ir namuose, ir kelio-
nėje, ir įstaigoje — dabar visi rašo tik ra-
šomąją mašinėlę.

Žinome, kad ir nemaža "Eglutės" skaity-
tojų yra įsigiję rašomąsias mašinėles ir pra-
mokę jomis rašyti. Tik turime patarti no-
rintiems rašomąją mašinėlę pirkti —

PIRKITE TIK SU LIETUVIŠKU RAIDY- NU, PIRKITE TIK GERIAUSIĄ PASAULYJE MAŠINĖLĘ.

O tokia mašinėlė yra **ROYAL** rašo-
moji mašinėlė. Ji turi 88 ženklus, visas
lietuviškas raides, labai patogiai išdėstytą
raidyną, labai tinkantį rašyti ir angliškai.
Royal mašinėlė tarnaus Jums visą amžių.
Išsimokėjimo sąlygos labai palengvintos:
"Eglutės" skaitytojams Royal mašinėlių
atstovas Juozas L. Giedraitis sutinka duoti
išsimokėjimui įmokant kas mėnesį tik po
\$5. Visas informacijas su smulkiu mašinė-
lės dalių išaiškinimu ir paveikslais gausite
tiesiog iš atstovo. Tik praneškite jam savo
adresą. Royal lietuviškų mašinėlių atstovas:
*Mr. J. L. Giedraitis, 1632 Broad St., Hart-
ford 6, Conn.*

